

mestadels upptoges af modrens och systrens vårdande, icke förmår i någon väsentlig mån bidraga till eget och de öfrigas försörjande, inträffat det förhållande, att enkan vid sin höga ålder af öfver 60 år icke eger utväg för sin och sina döttrars bergning, derest icke understöd henne beredes.

På grund häraf och då Statsverket, derigenom att, såsom ofvan är nämndt, Söderberg för hela sin tjenstetid icke åtnjutit de med tjensten förenade löneförmåner i allo, under en tidrymd af 29 år, gjort en årlig besparing af omkring 500 R:dr utom räntor, torde det vara med billighet öfverensstämmande, att hans enka af statens medel får tillgodonjuta det understöd, hvaraf hon är i behof för sin återstående, efter all sannolikhet korta lifstid; och får jag därför vördsamt föreslå:

att Riksdagen måtte tilldela enkan V. V. Söderberg för hennes återstående lifstid ett årligt understöd af 300 R:dr.

Stockholm den 29 Januari 1873.

E. Thomasson.

N:o 100.

Af Herr **Olof Wijk**: *Om ytterligare nedsättning af Manufaktur-diskontens kreditiv hos Riksbanken.*

Vid 1868 års riksdag godkände Riksdagen Banko-Utskottets hemställan, att Manufaktur-diskontens kreditiv i Riksbanken skulle genom årligen skeende förminskning efter hand helt och hållet indragas. Denna successiva minskning, som vid sagda riksdag började med 250,000 R:dr, har sedermera vid hvarje följande riksdag fortsatts med samma belopp, så att kreditivet, som under år 1868 ännu utgick med 2,250,000 R:dr, för detta år är bestämdt till 1,000,000 R:dr.

För ett hastigare uppnående af det åsyftade målet, kreditivets fullkomliga indragning, vågar jag tro, att vid innevarande riksdag en större minskning bör kunna utan olägenhet verkställas, än hittills varit fallet. I följd af den ymniga penningtillgången som under sednare tiden varit och fortfarande är rådande, har Manufaktur-diskonten af

de till lån från samma fond berättigade näringsidkare varit allt mindre anlitad, så att, oaktadt den successiva minskningen i kreditivbeloppet den odisponerade behållningen derå alltjemt ökats, och enligt sednaste revisionsberättelse uppgått under den 24 sistlidne September till R:dr 855,302: 57 eller omkring $\frac{2}{3}$ af samma års kreditivbelopp, R:dr 1,250,000. Revisorerne hemta äfven häraf anledning för den åsigt, att en ytterligare och *möjligen ännu större* nedsättning än hittills af Manufaktur-diskontens kreditiv synes kunna utan svårighet ega rum. Kongl. Kommerskollegium har jemväl i sitt utlåtande öfver revisionsberättelsen förklarad sig icke hafva något att dervid erinra, så mycket mindre som den olägenhet en större nedsättning af diskontens kreditiv möjligen kunnat medföra, med hänseende till den vidsträcktare lånerätt som tillförene varit förunnad manufakturisterna i Eskilstuna och deras förläggare, blifvit undanröjd derigenom, att Kongl. Majt genom nådiga brefvet den 5 Januari 1872 bemyndigat kollegium att efter sig företeende omständigheter lämpa och bestämma sagda lånerätt.

Under sådana förhållanden synes mig en nedsättning å kreditivet vid denna riksdag med 500,000 R:dr böra utan olägenhet kunna ega rum, hvadan jag vördsamt föreslår:

att det belopp som under år 1874 skall af Riksbanken hållas Kommerskollegium tillhanda till manufakturernas och fabrikenas understöd, på hittills vanliga vilkor, må bestämmas till Femhundra tusen riksdaler.

Då emellertid, enligt hvad Riksdagens revisorer upplyst, svårighet i afseende å kreditivnedsättningen, derest den skulle verkställas innan slutet af det år, hvarunder den beslutes, kan uppstå, i följd deraf att, enligt gällande reglemente de till lån i Manufaktur-diskonten berättigade, hvilkas lånerätt bestämmes vid årets början och alltså innan kreditivets minskning blifvit af Riksdagen beslutad, kunna när som helst och således äfven, hvilket jemväl någon gång lärer inträffat, först mot slutet af året uttaga de dem tillkommande lån, på den i reglementet medgifna tid af ända till 9 månader, vågar jag jemväl, i sammanhang med mitt föregående yrkande, föreslå det Riksdagen ville besluta:

att det belopp, hvarmed Manufaktur-diskontens nu utgående kreditiv i Riksbanken kan för år 1874 varda nedsatt, skall med upplupen ränta till Riksbanken inbetalas innan den 30 Juni sistnämnda år.

Om remiss till Banko-Utskottet anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1873.

Olof Wijk.